

Tattva Bodhah ordliste – fra sanskrit til norsk

Her er de vanligste ord på sanskrit i Vedantaundervisningen – alfabetisk rekkefølge:

A:

Agami karma – handling(karma) gjort med handleren

Aham – Jeg. Spesifikt selvet, det bevisste subjektet

Avidya – Ignorans, spesifikt ignoransen av det faktum at en er selvet

Ahamkara – ego

Anadi – begynnelsesløs, det refererer spesifikt ignorans(avidya)

Anandamaya kosha – lykkasalighetslære, en av de fem slirene(pancha kosha)

Anatma – ikke-selv

Anirvachaniya – undefinerbar, det referer spesifikt til maya eller mithya, fordi de kan ikke bli definert som fullstendig virkelig eller fullstendig uvirkelig.

Annamaya kosha – næringslære; en av de fem slirene (pancha kosha)

Antahkarana – det indre instrumentet, med andre ord sinnet, intellektet, egoet og minnet; subtilkroppen

Anumana – konklusjon(slutning)

Apana – den fysiologiske prosessen av fjerning og ekskresjon; en av de fem pranaer

Aparoksha – umiddelbart; refererer til selvkunnskapsnaturen

Asangha – fri for assosiasjoner med noe; det refererer til selvet

Atman – selvet; selvet når referert til som individets essens

Avastha – erfaringstilstand

Avastha traya – de tre tilstander

B:

Bodha – kunnskap

Brahman – selvet; selvet når referert til som hele skapelsens essens

Buddhi – intellekt; den diskriminerende sinnsevne

C:

Chitta – minne

D:

Dama – kontroll av sansene; en av de seks foldete ferdigheter (shamadi shatka samptihi)

G:

Guna – kvalitet; tau; det refererer til sattva, rajas og tamas, de tre kreftene, som utgjør maya

I:

Idam – det; spesifikt objekter og/eller erfaringer

Indriya – sanseorgan

Isvara – bokstavelig talt Gud; verdens skaper så vel som skapelsen i seg selv; selvet assosiert med maya, kraften til å skape

Isvara-jiva-aikyam – den essensielle enheten av individet(jiva) og det totale(Isvara) som selvet

J:

Jagat – universet; skapelsen

Jagrat avastha – den våkne tilstanden; en av de tre tilstandene (avastha traya)

Jiva – individet; et levende vesen; selvet forbundet med subtilkroppen

Jivanmukti – et frigjort levende vesen

Jnana – kunnskap

Jnanendriyas – Kunnskapsorganer, med andre ord øyeorganet(syn), øre(høre), tunge(smak),

hud(berøring) og nese(lukt)

K:

Karana – Årsak

Karana sharira – Årsakskroppen; en av de tre kroppene(sharira traya)

Karma – handling; handlingens resultater

Karmendriyas – Handlingsorganer(tale, hender, ben, kjønnsorganer,anus)

Karya – virkning

Kosha – slire

M:

Mahabhutas – de fem elementene(luft, ild,jord, vann,rom) i deres grove (fysiske) former

Manana – refleksjon; kontemplasjon; det andre selvgranskingsstadiet

Manas – sinn; funksjonen av sinnet som er ansvarlig for tvil og følelse

Manamaya kosha – sinnssliren; sinnet(manasa) sammen med kunnskapsorganer(jnanendriyas); en av de fem slirene

Maya – en kraft avhengig av selvet som gjør skapelse mulig, består av tre gunaer(sattva,rajas,tamas)

Mithya – det som verken er virkelig eksisterende og ei heller ikke-eksisterende; det som er avhengig av satya(selvet) for dens tilsynelatende eksistens

Mumukshutva – altomfattende ønske for frihet

Moksha – frihet; frigjøring;opplysthet

N:

Nididhyasana – assimilering; det tredje selvgranskingsstadiet(Vedanta)

Nimitta karana – effektiv virkning; I Vedanta referer det spesifikt til Maya å være kunnskap eller evne krevd til å skape universet

Nirvikalpa – ikke-differensiert; fri for distinksjoner

P:

Panchikarana – prosessene som gjør at de subtile elementene deler og setter de sammen igjen til å forme de grove elementene

Pancha kosha – de fem slirene

Panchakoshatita – uberørt og upåvirket av de fem slirene

Papa karma – ugunstig karma

Prakasha svarupa – opplysningsnaturen

Prarabdha karma – resultatene av fortidens handlinger som skaper og avgjør ens omstendigheter og levetid

Pratyaksha – direkte persepsjon

Prajna – den dypt sovendes entitet

Prana – vital luft eller livspust; i konteksten av pranamaya kosha,prana refereres til åndedrett

Pranamaya kosha – energisliren, består av de fem vitale energier; som har med kroppens fysiologiske funksjoner: fordøyelse, respirasjon, absorpsjon, sirkulasjon og utskillelse

Punya karma – gunstig karma

Purna – fullstendighet; fullkommenhet; i Vedanta referer det spesifikt til selvets natur

R:

Rajas – aktivitet; energi; en av de tre gunaene som gjør handling og lidenskap mulig

S:

Sadhana chatustaya – fire foldete kvalifikasjoner krevd til å studere Vedanta og assimilere dens undervisninger

Sakshin – vitne; i Vedanta det refererer spesifikt til selvet, bevisstheten som er vitne til alle erfaringsobjekter

Samadhana – evnen til sinnet å fokusere på et gitt emne; en av de seks foldete arbeide

Samana – De fysiologiske prosessene av fordøyelse og assimilering; en av de fem pranaene

Sanchita karma – de totale akkumuleringer av gunstige og ugunstige handlinger, resultatene som ikke har blitt produktiv

Sat/Satya – eksistens; virkelighet; sannhet; det som eksisterer uavhengig og forblir uendret i fortiden, nåtiden og fremtiden; selvet

Sat-chit-ananda – tre ord brukt til å beskrive selvets natur; eksistens(sat), bevissthet(chit), lykkosalighet(ananda)

Sattva – lys; opplysning; en av de tre gunaene som gjør kunnskap og glede mulig

Shamadi-shatka-sampattihi – de seks foldete arbeidene begynner med shama; den tredje av de fire foldete kvalifikasjonene

Sharira traya – de tre kroppene

Shama – sinnsro; en av de seksfoldete arbeidene

Shradda – åpensinnet tiltro i læreren og undervisningen; en av de seksfoldete arbeidene

Sravana – å lytte; det første selvgranskingsstadiet

Sthula sharira – den fysiske grove kroppen; en av de tre kroppene

Sushupti avastha – dyp søvntilstanden; en av de tre tilstandene

Sukshma sharira – subtilkroppen, består av fem handlingsorganer, de fem energiene, kunnskapsorganer, sinnet og intellektet; en av de tre kroppene

Svapna avastha – drømmetilstanden; en av de tre tilstandene

Svarupa – den sanne naturen av noe

T:

Taijasa – drømmetilstandsentiteten

Tamas – mørke; treghet; sløvhet; en av de tre gunaene som gjør materie og ignorans mulig

Tanmatras – de fem elementene i deres subtile(umanifesterte) former

Tattva – sannhet; virkelighet

Titiksha – overbærenhet; evnen til å holde ut vanskelige situasjoner; en av de seksfoldete arbeidene

U:

Udana – den fysiologiske prosessen som er omvendt de andre fire; årsaken til nysing, raping, gråting, tarmgass, spying; en av de fem pranaer

Upadana karana – materialistisk årsak eller substans; i Vedanta refererer det spesifikt til maya å være den materialistiske substansen fra hvor universet er skapt

Uparama – overholdelse av ens egen oppgave; en av de seksfoldete arbeider

V:

Vairagya – objektivitet; en av de firefoldete kvalifikasjoner

Vasana – et intrykk igjen på kausalkroppen av ens handlinger; kollektivt sett ens preginger

Vidya – kunnskap

Vijnanamaya kosha – intellektssliren; intellektet sammen med kunnskapsorganene

Vishva – den våkne tilstandsentiteten

Viveka – diskriminasjon mellom det virkelige(satya) og det uvirkelige (mithya); diskriminasjon mellom det evige(nitya) og det ikke-evige (anitya); diskriminasjon mellom selvet(atma) og ikke-selvet(anatma); en av de firefoldete kvalifikasjonene

Vritti – bevegelse eller sinnsmodifikasjoner; en tanke

Vyana – de fysiologiske sirkulasjonsprosessene; en av de frem pranaene

